

Κώδικας Πολιτικής Παιδικής Προστασίας

A) ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το «Κέντρο Νέων Ηπείρου» (Κ.Ν.Η) είναι μια αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία (ΑΜΚΕ), υπεύθυνη, εκτός των άλλων δράσεων που υλοποιεί, για τη λειτουργία του Κέντρου Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.) «Άγιος Αθανάσιος», το οποίο εδρεύει στο Πέραμα Ιωαννίνων. Στα πλαίσια λειτουργίας του Κέντρου Φιλοξενίας παρέχονται πρωταρχικά και αμετάκλητα η προστασία και η ασφάλεια των ανηλίκων, καθώς επίσης και υπηρεσίες στέγασης, σίτισης, ένδυσης, ένταξης στο κοινωνικό σύνολο, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, συμμετοχής σε τυπική και μη τυπική εκπαίδευση και δραστηριότητες ψυχαγωγικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και νομική υποστήριξη. Οι εργαζόμενες/οι και οι νόμιμοι εκπρόσωποι της ΑΜΚΕ «Κέντρο Νέων Ηπείρου», έχουν καθήκον να συμπεριφέρονται στους φιλοξενούμενους ανήλικους πάντοτε με αξιοπρέπεια και σεβασμό και να εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την προστασία τους. Για τον λόγο αυτό και για την εξασφάλιση των ανωτέρω, έχει συσταθεί ο Κώδικας Πολιτικής Παιδικής Προστασίας (Π.Π.Π.) και ο Κώδικας Δεοντολογίας Προσωπικού (Κ.Δ.Π.).

B) ΠΟΙΟΥΣ ΑΦΟΡΑ

Η Πολιτική Παιδικής Προστασίας, σε συνδυασμό με τον Κώδικα Δεοντολογίας των Εργαζομένων της ΑΜΚΕ «Κέντρο Νέων Ηπείρου», δημιουργήθηκε για την ρητή κατοχύρωση του σεβασμού των δικαιωμάτων του παιδιού, όπως αυτά εναρμονίζονται με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (UNCRC, 1989) και δεσμεύει όλους τους νόμιμους εκπροσώπους της ΑΜΚΕ, το προσωπικό, τον συντονιστή, συμβούλους,

εθελοντές, φοιτητές που κάνουν την πρακτική τους άσκηση, καθώς και τους συνεργάτες του Κέντρου Νέων Ηπείρου, οι οποίοι εμπλέκονται στη λειτουργία και το έργο του Κέντρου Φιλοξενίας, να δρουν με γνώμονα τις βασικές αρχές και αξίες που θα πρέπει να διέπουν το έργο και να διασφαλίζουν την προστασία, την ασφάλεια και την προάσπιση του βέλτιστου συμφέροντος, όλων των φιλοξενούμενων ανηλίκων του Κ.Φ.Α.Α.

Η ΑΜΚΕ «Κέντρο Νέων Ηπείρου» εφαρμόζει πολιτική μηδενικής ανοχής έναντι οποιασδήποτε μορφής έκθεσης σε κίνδυνο ή/και εκμετάλλευση των φιλοξενούμενων στα προγράμματα που υλοποιεί, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων, από εκείνους που εργάζονται για ή με την οργάνωση. Η εν λόγω πολιτική επικεντρώνεται στην σκόπιμη ή ακούσια βλάβη που μπορεί να προκύψει εντός της ΑΜΚΕ, στο πλαίσιο των λειτουργιών και/ή των προγραμμάτων που υλοποιεί. Η γνώση και η αποδοχή του Κώδικα Πολιτικής Παιδικής Προστασίας και του Κώδικα Δεοντολογίας, καθώς και η επακόλουθη της πρόσληψης συμμετοχή σε σχετική εισαγωγική εκπαίδευση, αποτελεί ουσιαστική και αναγκαία προϋπόθεση της πρόσληψης και επιδρά σημαντικά και καθοριστικά στην επαγγελματική δραστηριότητα / απασχόληση όλων των εργαζομένων της ΑΜΚΕ «Κέντρο Νέων Ηπείρου», ενώ η δέσμευση τους να συμπεριφέρονται με δεοντολογικό τρόπο, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών. Όλα τα ανωτέρω πρόσωπα πριν την ανάληψη οποιασδήποτε δραστηριότητας υπογράφουν όλους τους Κώδικες και τα απαιτούμενα έγγραφα, επιβεβαιώνοντας ότι έχουν ενημερωθεί, κατανοήσει, συμφωνήσει και δεσμεύονται να ακολουθούν το περιεχόμενο του Κώδικα Πολιτικής Παιδικής Προστασίας, του Κώδικα Δεοντολογίας και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας αλλά και των εκάστοτε διαδικασιών, στα πλαίσια λειτουργίας του Κέντρου Φιλοξενίας.

Για την διασφάλιση της εφαρμογής της Π.Π.Π., ο Συντονιστής του Κέντρου Φιλοξενίας και το πρόσωπο αναφοράς / Υπεύθυνος Πολιτικής Παιδικής Προστασίας (μέλος της επιστημονικής ομάδας) επιφορτίζονται με το έργο της

συνεχόμενης παρακολούθησης και εποπτείας όλων των φυσικών προσώπων που έρχονται σε επαφή με τα φιλοξενούμενα παιδιά για την τήρηση των Βασικών Αρχών και όσων προβλέπονται. Ακόμη, πραγματοποιούν κατ'ιδίαν συναντήσεις με τους φιλοξενούμενους ανήλικους, ανά τακτά χρονικά διαστήματα και αξιολογούν κάθε ανάγκη των παιδιών αλλά και τυχόν υποψία περιστατικού κάθε μορφής βίας και κακοποίησης. Εφόσον από την συνεχή παρακολούθηση και εποπτεία αλλά και τις συναντήσεις με τα φιλοξενούμενα παιδιά γίνει αντιληπτό ενδεχόμενο περιστατικού κάθε μορφής βίας ή κακοποίησης, οι ανωτέρω επιφορτίζονται με το έργο της καταγραφής του περιστατικού αλλά και της αρχειοθέτησης και αποθήκευσης αυτού, σε προστατευόμενο χώρο εντός του Κ.Φ.Α.Α., προσβάσιμο μόνο από τους ίδιους. Σε περίπτωση που ένα παιδί διαμοιραστεί τις πληροφορίες σχετικά με ότι του συμβαίνει με άλλον εργαζόμενο του Κέντρου, τότε αυτός συλλέγει τις πληροφορίες και σε συνεργασία με τον Συντονιστή και τον Υπεύθυνο Πολιτικής Παιδικής Προστασίας προχωρούν στην καταγραφή αυτών. Οι ανωτέρω ενέργειες απορρέουν από όσα καθορίζει και το πρωτόκολλο του Οργανισμού σχετικά με την διαχείριση περιστατικών βίας και κακοποίησης φιλοξενούμενων ανηλίκων.

Το σύνολο των εργαζομένων και των εθελοντών γνωρίζει τον ρόλο του Συντονιστή αλλά και του Υπεύθυνου Πολιτικής Παιδικής Προστασίας, τα στοιχεία επικοινωνίας αυτών αλλά και τη δέσμευση που απορρέει από τα καθήκοντά τους για άμεση ενημέρωση αυτών σε περίπτωση περιστατικού βίας ή κακοποίησης όπως σωματικής, ψυχολογικής, σεξουαλικής βίας και κακομεταχείρισης ή εκμετάλλευσης. Τα στοιχεία επικοινωνίας του προσώπου αναφοράς / Υπεύθυνου Πολιτικής Παιδικής Προστασίας είναι αναρτημένα σε κοινόχρηστο χώρο του Κ.Φ.Α.Α., προσβάσιμο από όλους τους εργαζομένους, τους εθελοντές και τους φιλοξενούμενους ανήλικους.

Επίσης για τη διαχείριση των περιστατικών βίας και κακοποίησης η ομάδα που θα συντάσσεται κάθε φορά απαρτίζεται από το Συντονιστή, τον Υπεύθυνο Πολιτικής

Παιδικής Προστασίας και κατά περίπτωση από ένα ακόμη άτομο. Εφόσον πρόκειται για θύτη μέλος του προσωπικού, εθελοντών ή ατόμου που στα πλαίσια του έργου έρχεται σε επαφή με τους ανηλίκους, το τρίτο άτομο της συσταθείσας ομάδας θα είναι πάντοτε εκπρόσωπος του φορέα. Σε κάθε άλλη περίπτωση η ομάδα θα αποτελείται από τον Συντονιστή, τον Υπεύθυνο Πολιτικής Παιδικής Προστασίας και ένα ακόμη άτομο της διεπιστημονικής ομάδας, στο οποίο το θύμα εμπιστεύτηκε τις πληροφορίες και τα βιώματα του.

- **ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ**

Η πρόσληψη του προσωπικού πραγματοποιείται έπειτα από αξιολόγηση ποιοτικών κριτηρίων, τα οποία διασφαλίζουν την παραγωγή έργου απόλυτα εναρμονισμένου με όσα επιτάσσει η Π.Π.Π., ο Κ.Δ.Π. αλλά και οι βασικές αρχές της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των παιδιών. Τα κριτήρια, τα οποία αξιολογούνται και λαμβάνονται υπόψη είναι:

1. Εργασιακή εμπειρία και εκπαιδευτικό υπόβαθρο, ανάλογα με την ειδικότητα πρόσληψης
2. Συνέντευξη αξιολόγησης προσόντων και ικανοτήτων τόσο σε επαγγελματικό όσο και σε ατομικό επίπεδο, παρουσία του Συντονιστή Πεδίου και του Υπεύθυνου Ανθρώπινου Δυναμικού
3. Κατανόηση του έργου υλοποίησης, πλαισιοποίησης και υποστήριξης των ανηλίκων, κατανόηση και αποδοχή των κανόνων και του εκάστοτε κώδικα που καλείται να υπογράψει ο εργαζόμενος

Αντιστοίχως και η επιλογή των εθελοντών πραγματοποιείται βάσει των κατωτέρω κριτηρίων, αλλά και της διαδικασίας της συνέντευξης, στην οποία ο ενδιαφερόμενος υποβάλλεται. Τα κριτήρια επιλογής εθελοντών είναι τα ακόλουθα:

1. Πρέπει να πρόκειται για άτομο τουλάχιστον 20 ετών
2. Να είναι άτομο αυτόνομο και άκρως υπεύθυνο
3. Πρόθυμος να προτείνει ιδέες και να ηγηθεί δραστηριοτήτων
4. Να είναι εξοικειωμένος με την εργασία σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον

5. Να επιδεικνύει ενδιαφέρον για την εργασία των νέων, τα κοινωνικά και εκπαιδευτικά θέματα
6. Προηγούμενη εμπειρία ή εκπαίδευση στην εργασία για νέους ή στη μη τυπική εκπαίδευση είναι ιδιαίτερα επιθυμητή
7. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση στον τομέα των ανθρωπίνων και κοινωνικών επιστημών αποτελεί πλεονέκτημα
8. Ο εθελοντής πριν από την άφιξη θα πρέπει να προσκομίσει το Ποινικό Μητρώο του

κάθε ενδιαφερόμενος αμετάκλητα, εφόσον επιλεγεί από τον φορέα, συμμετέχει σε μια σειρά υποχρεωτικών εκπαιδεύσεων, εισαγωγικών πριν την ανάληψη καθηκόντων, αλλά και περιοδικών κατά την εκτέλεση του έργου του και δεσμεύεται να τηρεί την Π.Π.Π. και τον Κ.Δ.Π., τα οποία και υπογράφει. Οι εκπαιδεύσεις στοχεύουν στην εξοικείωση των εργαζομένων με τις ακόλουθες θεματικές:

- Πρωτόκολλο υποδοχής ανηλίκου.
- Διαχείριση άτυπων φυγών.
- Διαχείριση και πρωτόκολλα κρίσεων.
- Διαχείριση περιστατικών βίας και κακοποίησης ανηλίκων.
- Διαχείριση περιστατικών απείθειας σε κανόνες που θέτουν σε κίνδυνο άλλους φιλοξενούμενους ή το προσωπικό.
- Διαχείριση γενικευμένης σύρραξης.
- Διαχείριση ιατρικού επείγοντος.

Γ) ΣΚΟΠΟΣ

Ειδικότερα, σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι να καθορίσει την Πολιτική Προστασίας που εφαρμόζει η ΑΜΚΕ «Κέντρο Νέων Ηπείρου» για την προστασία των παιδιών, τα οποία φιλοξενούνται στα πλαίσια λειτουργίας του Κέντρου Φιλοξενίας, πάντοτε με γνώμονα τις Βασικές Αρχές πάνω στις οποίες εδράζεται η Πολιτική Παιδικής Προστασίας.

Στόχοι της ΑΜΚΕ είναι:

- Η κατοχύρωση, προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και συμφερόντων των ανήλικων, που διαμένουν εντός του Ελλαδικού χώρου και φιλοξενούνται στο Κέντρο, ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, καταγωγής, πεποιθήσεων και νομικής κατάστασης των ίδιων, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα κάθε ατόμου να είναι ασφαλές στα πλαίσια της ισότητας και της καταπολέμησης πάσης φύσεως διακρίσεων και ρατσισμού.
- Η άμεση προστασία των παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο.
- Η διασφάλιση και η προώθηση της ευημερίας των παιδιών μέσω των ενεργειών κάθε ενήλικα εμπλεκόμενου στο έργο του Κέντρου Φιλοξενίας.
- Η συνεχής και αδιάκοπη παροχή εξατομικευμένων και εξειδικευμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών (*ψυχοκοινωνική υποστήριξη, εκπαιδευτική ένταξη, ψυχοθεραπευτική παρέμβαση, ιατρική φροντίδα, ένταξη στην τοπική κοινωνία κτλ*) για κάθε παιδί.

Δ) ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ

Επιπλέον, οι βασικές αρχές και αξίες που διέπουν την λειτουργία των εγκαταστάσεων είναι πλήρως εναρμονισμένες με τις τέσσερις βασικές αρχές της Διεθνούς Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, ήτοι:

- την αρχή της μη διάκρισης,
- το βέλτιστο συμφέρον όλων των παιδιών,
- την επιβίωση, την ανάπτυξη και την προστασία τους,
- την ελευθερία γνώμης και την ανάδειξη της άποψής τους σε κάθε θέμα που τα αφορά

και πιο συγκεκριμένα επιτάσσουν τα ακόλουθα:

- Απαγορεύεται ρητά οποιαδήποτε μορφή βίας και έκθεσης των ανηλικών σε κίνδυνο ή εκμετάλλευση.

- Επιτάσσεται η άμεση και συνεχής προώθηση και η προστασία του βέλτιστου συμφέροντος των παιδιών.
- Μηδενική ανοχή στην παιδική κακοποίηση - υποχρεωτική δήλωση των επιβεβαιωμένων ή ύποπτων κρουσμάτων παιδικής κακοποίησης.
- Η προστασία και η ασφάλεια των παιδιών αποτελεί κοινή ευθύνη μεταξύ της οργάνωσης, των εταίρων της και των κοινοτήτων στις οποίες λειτουργεί.
- Οι θέσεις και οι απόψεις των παιδιών και των νέων, χρησιμοποιούνται για την επικαιροποίηση των πολιτικών παιδικής προστασίας και την ανάπτυξη σχετικών προγραμμάτων.

Ε) ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Στο Κ.Ν.Η. πιστεύουμε ακράδαντα ότι η πρόληψη είναι το σημαντικότερο μέτρο αποφυγής οποιουδήποτε περιστατικού, το οποίο μπορεί να προκαλέσει σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική κακοποίηση/βία ή εκμετάλλευση σε κάποιο παιδί. Όλοι οι εργαζόμενοι του Κέντρου Φιλοξενίας θα πρέπει να γνωρίζουν και να διασφαλίσουν ότι εφαρμόζονται τα κάτωθι:

- I. Δεν επιτρέπεται η ανταλλαγή στοιχείων επικοινωνίας (αριθμός τηλεφώνου, μέσα κοινωνικής δικτύωσης κλπ) μεταξύ εμπλεκόμενων φυσικών προσώπων (που αφορά η παρούσα) και φιλοξενούμενων παιδιών του έργου.
- II. Δεν επιτρέπεται η απομόνωση ενός εμπλεκόμενου φυσικού προσώπου (που αφορά η παρούσα) με κάποιον φιλοξενούμενο παιδί σε χώρο που δε δύναται να υπάρχει οπτική επαφή από τουλάχιστον έναν ακόμα εργαζόμενο και τηρείται κατά το δυνατόν ο κανόνας των δύο ενηλίκων. Στους χώρους συμπεριλαμβάνονται τα δωμάτια των φιλοξενούμενων, τα γραφεία και οι αίθουσες δραστηριοτήτων, καθώς και οι χώροι φύλαξης αντικειμένων και

- εξοπλισμού. Τα ανωτέρω δεν εφαρμόζονται σε περιπτώσεις που κρίνονται ως έκτακτο περιστατικό, το οποίο θέτει σε κίνδυνο την σωματική ακεραιότητα του παιδιού και την πρόκληση βλάβης ή υφιστάμενου κινδύνου, καθώς επίσης και σε περιπτώσεις όπου η φύση της δραστηριότητας δεν απαιτεί ή δεν διευκολύνει την παρουσία δύο ενηλίκων, όπως συναντήσεις της επιστημονικής ομάδας με τον εκάστοτε ανήλικο, όταν ο τελευταίος ομιλεί την αγγλική ή ελληνική γλώσσα και δεν κρίνεται αναγκαία η παρουσία διερμηνέα ή δεύτερου εργαζομένου στο χώρο, ατομικές συνοδείες σε δημόσιες υπηρεσίες, φορείς κλπ. Κατά τις ανωτέρω περιπτώσεις λαμβάνονται άλλα προληπτικά μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια του παιδιού. Τέτοια μέτρα περιλαμβάνουν ενδεικτικά την παροχή υπηρεσιών στον καθορισμένο για αυτό το σκοπό χώρο εργασίας και εντός του εργασιακού ωραρίου, με άλλους ενήλικες σε κοντινή απόσταση, την διενέργεια της δραστηριότητας με ανοιχτή πόρτα της αίθουσας εφόσον είναι εφικτό, ή τη χρήση εταιρικών ή δημόσιων μέσων μεταφοράς.
- III. Σε κάθε φιλοξενούμενο ανήλικο οφείλουν οι εργαζόμενοι και το Κ.Ν.Η. να παρέχουν όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος ιδιωτικότητας και ασφάλειας εντός του προσωπικού του χώρου (παροχή κλειδαριάς πόρτας δωματίου και ερμαρίου προσωπικών αντικειμένων).
  - IV. Απαγορεύεται ρητά η οποιαδήποτε καταγραφή ή και η αναπαραγωγή οπτικοακουστικού υλικού εκτός πλαισίου έργου ή και η, χωρίς επεξεργασία απόκρυψης προσωπικών χαρακτηριστικών, δημοσιοποίηση υλικού προερχόμενου από δράσεις εντός του πλαισίου.
  - V. Οι ανήλικοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενήμεροι, να τους γνωστοποιούνται όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για τις δράσεις που τους αφορούν και οι οποίες θα πραγματοποιούνται κατόπιν συναίνεσης των ιδίων.
  - VI. Για δράσεις / δραστηριότητες που εμπλέκονται εξωτερικοί φορείς / συνεργάτες, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η έγγραφη δήλωση τους ότι

γνωρίζουν και αποδέχονται τα παραπάνω.

- VII. Όλα τα εμπλεκόμενα φυσικά πρόσωπα έχουν την υποχρέωση να αναφέρουν οτιδήποτε υποπέσει στην αντίληψη τους και παραβιάζει τους κανόνες Π.Π.Π. και τα δικαιώματα των παιδιών.
- VIII. Καθ' όλη τη διάρκεια της μέρας το προσωπικό του Κ.Φ.Α.Α. οφείλει να είναι έτοιμο να παρέχει ακρόαση και ασφαλές περιβάλλον σε κάθε ανήλικο που δηλώσει την ανάγκη να εκφράσει οποιοδήποτε προβληματισμό ή δυσφορία και προωθείται / εξασφαλίζεται το δικαίωμα αναφοράς και υποβολής παραπόνων από τους ανήλικους φιλοξενούμενους, βάσει όσων ορίζει ο Μηχανισμός Υποβολής και Διαχείρισης Παραπόνων του Οργανισμού και το Πρωτόκολλο Διαχείρισης και Αντιμετώπισης Περιστατικών Βίας και Κακοποίησης Ανηλίκων. (Φόρμα Καταγραφής Παραπόνων και Φόρμα Αναφοράς Περιστατικού Βίας και Κακοποίησης).
- IX. Το προσωπικό του Κ.Φ.Α.Α. οφείλει να έχει προετοιμασμένο ασφαλές και απομακρυσμένο δωμάτιο από τις υπόλοιπες θέσεις στέγασης, προσβάσιμο και άμεσα ελεγχόμενο από την διεπιστημονική ομάδα, ανά πάσα στιγμή προς χρήση σε περίπτωση περιστατικού ή υποψίας περιστατικού βίας ή κακοποίησης ανηλίκου. Δεδομένου αυτού, σε ετοιμότητα πρέπει να βρίσκεται το δωμάτιο απομόνωσης (καραντίνα). Σε περίπτωση που αυτό είναι κατελημμένο, το προσωπικό οφείλει να έχει σε ετοιμότητα οποιοδήποτε άλλο βοηθητικό δωμάτιο δύναται να φιλοξενήσει άτομο (δωμάτιο ΑμΕΑ, νοσηλευτήριο) .

Οι πρακτικές διαδικασίες και τα μέτρα πρόληψης σχετικά με την παιδική προστασία θα υπόκεινται σε τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση, ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότητά τους ανάλογα με τις μεταβαλλόμενες συνθήκες στο πεδίο, να τεκμηριώνεται δεόντως κάθε ζήτημα ή ανησυχία, και να διοχετεύονται οι καλές πρακτικές στον προγραμματισμό δραστηριοτήτων, είτε για καλύτερο μελλοντικό σχεδιασμό είτε για

επαναπροσδιορισμό υφιστάμενων δραστηριοτήτων.

Ακόμη, από το σύνολο της διεπιστημονικής ομάδας τηρείται, σε πλήρη εναρμόνιση με την Πολιτική Παιδικής Προστασίας και τον Κώδικα Δεοντολογίας, Πρωτόκολλο Ενεργειών για τη διαδικασία διαχείρισης πιθανού περιστατικού κακοποίησης ή άσκησης βίας όταν ανήλικος φιλοξενούμενος του Κ.Φ.Α.Α. δύναται να είναι θύτης ή θύμα ή ενήλικας εκτός του Κ.Φ.Α.Α, μέλος του προσωπικού/εθελοντής δύναται να είναι θύτης. Ακολουθούνται όλα τα προβλεπόμενα από την εθνική νομοθεσία, κατά περίπτωση, άμεση ενημέρωση και διαδικασία καταγγελίας στις αρμόδιες αρχές (Εισαγγελία Πρωτοδικών Ιωαννίνων και Γ.Γ.Ε.Π.Θ.Π.), άμεση λήψη μέτρων προστασίας του φιλοξενούμενου θύματος αλλά και των υπόλοιπων φιλοξενούμενων του κέντρου από τον φερόμενο ως θύτη και όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την πλαισίωση και υποστήριξη του φιλοξενούμενου θύματος. Επιπρόσθετα, όλοι οι ανήλικοι φιλοξενούμενοι ενημερώνονται κατά την άφιξή τους στο Κ.Φ.Α.Α. για την τήρηση της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας και εν γένει για τα δικαιώματά τους, σε γλώσσα που γνωρίζουν και κατανοούν. Ακόμη, είναι ενήμεροι για την ομάδα διαχείρισης περιστατικών βίας και κακοποίησης αλλά και για τον μηχανισμό υποβολής και διαχείρισης παραπόνων εντός του Κέντρου και από την πρώτη στιγμή καλλιεργείται στους ανηλικούς αίσθημα εμπιστοσύνης και ασφάλειας από το σύνολο της διεπιστημονικής ομάδας. Τέλος, η γνώμη τους και οι ανάγκες τους αποτελούν εξίσου καθοριστικό κριτήριο στην σύνταξη και κατά περίπτωση τροποποίηση του εν λόγω Κώδικα, μέσω ατομικών συναντήσεων αλλά και συναντήσεων κοινότητας.

☐ *Η παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την*

Παρούσα Πολιτική Παιδικής Προστασίας σε συνάρτηση με το Πρωτόκολλο Διαχείρισης Περιστατικών Βίας και Κακοποίησης ή και τον Κώδικα Δεοντολογίας αποτελούν πειθαρχικό παράπτωμα και υπόκεινται σε έλεγχο από το Δ.Σ. της ΑΜΚΕ που δύναται να λαμβάνει τα μέτρα της επίπληξης (προφορικής ή γραπτής), της σύστασης προς συμμόρφωση και της καταγγελίας και λύσης της εργασιακής σύμβασης καθώς και άμεσης ενημέρωσης των αστυνομικών αρχών και κάθε αρμόδιου, όπως προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.

☐ Το παρόν εκδόθηκε Σεπτέμβριο 2020

1^η Αναθεώρηση Αύγουστος 2023

2^η Αναθεώρηση Ιανουάριος 2024

3^η Αναθεώρηση Απρίλιος 2024

*Τόπος έκδοσης: Ιωάννινα, στα κεντρικά γραφεία του Οργανισμού,
Καπλάνη 10*

ΟΡΙΣΜΟΙ

Παιδί: Ένα παιδί ορίζεται ηλικιακά κάτω των 18 ετών (όπως ορίζονται στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού).

Νέοι: Νέοι θεωρούνται εκείνοι που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 15 έως 25 ετών (σύμφωνα με τις βασικές διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας)

Θύτης: Άτομο, ομάδα ατόμων ή θεσμός που ασκεί άμεσα ή στηρίζει με οποιονδήποτε τρόπο την κακοποίηση ή την άσκηση βίας σε άλλο άτομο παρά τη θέλησή του. Οι δράστες, άνδρες και γυναίκες, διαθέτουν πραγματική ή υποτιθέμενη ισχύ και με τις πράξεις τους ασκούν έλεγχο στα θύματά τους.

Θύμα: Άτομο που έχει υποστεί σωματική ή συναισθηματική βλάβη, υλικές ζημιές ή οικονομική απώλεια ως αποτέλεσμα εγκλήματος που προκαλείται άμεσα από ποινικό αδίκημα, ανεξαρτήτως αν ο δράστης/τρια εντοπιστεί, συλληφθεί, διωχθεί ή καταδικαστεί, και ανεξάρτητα από το αν έχει οικογενειακή σχέση με το πρόσωπο που υφίσταται τη βλάβη.

Εκμετάλλευση: Η εκμετάλλευση ενός παιδιού αφορά τη χρησιμοποίησή του σε εργασία ή άλλες δραστηριότητες προς όφελος άλλων και εις βάρος της σωματικής ή ψυχικής υγείας, της ανάπτυξης, και της εκπαίδευσης του παιδιού. Μεταξύ άλλων, η εκμετάλλευση περιλαμβάνει την παιδική εργασία και την παιδική πορνεία.

Κακοποίηση: Η κακοποίηση λαμβάνεται υπόψη σύμφωνα με την περιγραφή του όρου «κακοποίηση», στους εφαρμοστέους ελληνικούς νόμους και τη σχετική νομολογία, καθώς και στους σχετικούς διεθνείς κανόνες.

Κακοποίηση παιδιού: Η κακοποίηση ή κακομεταχείριση των παιδιών περιλαμβάνει όλες τις μορφές σωματικής ή συναισθηματικής κακής μεταχείρισης, σεξουαλικής παραβίασης, παραμέλησης ή παραμελημένης φροντίδας ή εκμετάλλευσης για εμπορικούς ή άλλους σκοπούς, η οποία καταλήγει σε συγκεκριμένη ή εν δυνάμει βλάβη που αφορά τη ζωή, την ανάπτυξη και την αξιοπρέπεια του παιδιού, στο πλαίσιο μιας σχέσης ευθύνης, εμπιστοσύνης και δύναμης.

Σωματική κακοποίηση / Σωματική Βία / Κακομεταχείριση: Ως σωματική κακοποίηση των παιδιών ορίζεται η χρήση σωματικής βίας σε βάρος ενός παιδιού η οποία έχει ως αποτέλεσμα –ή έχει υψηλή πιθανότητα να έχει ως αποτέλεσμα– τη βλάβη στην υγεία του παιδιού, στην επιβίωση, στην ανάπτυξη ή την αξιοπρέπεια του. Κάθε πράξη σκόπιμης χρήσης ή απειλής κακοποίησης που δεν έχει σεξουαλική

φύση και έχει ως κατάληξη τον πόνο, τη δυσφορία και την πρόκληση βλαβών στο άτομο που τη βιώνει. Περιλαμβάνει, ενδεικτικά: χαστούκια, σπρώξιμο, τράβηγμα από τα μαλλιά, χτυπήματα με τα χέρια ή με άλλα αντικείμενα σε όλο το σώμα ή σε σημεία του σώματος (αγκωνιές, κλοτσιές, μπουιές κτλ.), κοψίματα ή κάψιμο σημείων του σώματος, πνίξιμο, πυροβολισμό, επιθέσεις με οξύ ή χημικά κ.ά.

Ψυχολογική-συναισθηματική κακοποίηση: Η ψυχολογική-συναισθηματική κακοποίηση περιλαμβάνει πρακτικές όπως ο περιορισμός των κινήσεων του παιδιού, η χρήση κατηγοριών, απειλών και εκφοβισμού, η διάκριση εις βάρος του, η γελοιοποίηση του και άλλες μη σωματικές μορφές απόρριψης ή εχθρικής αντιμετώπισης. Στα παραδείγματα ψυχολογικής βίας συμπεριλαμβάνονται πράξεις όπως η κοινωνική απομόνωση, οι λεκτικές επιθέσεις, οι απειλές, ο εκφοβισμός, ο έλεγχος, η παρενόχληση ή η επίμονη παρακολούθηση, οι προσβολές, η ταπείνωση και η δυσφήμιση. Η ψυχολογική βία οδηγεί στην αποδυνάμωση και υποταγή του ατόμου που την υφίσταται και στη διατήρηση της εξουσίας του δράστη, άνδρα ή γυναίκας, στο θύμα του, το οποίο μπορεί να πάρει το ρόλο του θύτη ως μέσο αυτοπροστασίας. Κάθε μορφή κακοποίησης έχει σοβαρές ψυχολογικές συνέπειες.

Σεξουαλική κακοποίηση: Ως σεξουαλική κακοποίηση ορίζεται η εμπλοκή ενός παιδιού σε σεξουαλική δραστηριότητα την οποία δεν κατανοεί πλήρως και για την οποία δεν είναι σε θέση να συναινέσει ή δεν είναι αναπτυξιακά ώριμο ή παραβιάζει τους νόμους. Τα παιδιά μπορεί να υποστούν σεξουαλική κακοποίηση τόσο από ενήλικα άτομα όσο και από άλλα παιδιά τα οποία, λόγω της ηλικίας τους ή του αναπτυξιακού τους σταδίου, βρίσκονται σε θέση ευθύνης, εμπιστοσύνης ή δύναμης σε σχέση με το θύμα. Σε περίπτωση ανηλίκων, ακόμη και αν έχει δώσει τη συγκατάθεσή του/της, η σεξουαλική δραστηριότητα με την ανήλικη ή τον ανήλικο μπορεί να υποδηλώνει σεξουαλική κακοποίηση επειδή θεωρείται ότι μία ανήλικη ή ένας ανήλικος δεν μπορεί να δώσει συνειδητή συγκατάθεση. Παραδείγματα σεξουαλικής κακοποίησης είναι: αναγκαστική αφαίρεση ρούχων, εξαναγκασμός κάποιας/κάποιου να εμπλακεί σε σεξουαλικές πράξεις, το αναγκαστικό φιλί ή το αναγκαστικό άγγιγμα, εξαναγκασμός κάποιας/κάποιου να παρακολουθήσει

σεξουαλικές πράξεις κ.ά.

Σεξουαλική βία: Οποιαδήποτε σεξουαλική πράξη χωρίς συγκατάθεση και ελεύθερη συναίνεση, απόπειρα σεξουαλικής πράξης, απειλή σεξουαλικής πράξης ή ανεπιθύμητα σεξουαλικά σχόλια ή προσβολές από οποιοδήποτε άτομο, ανεξάρτητα από τη σχέση του με το θύμα, σε οποιοδήποτε περιβάλλον. Στον ορισμό της σεξουαλικής βίας κατατάσσονται και τα ανεπιθύμητα σεξουαλικά σχόλια ή οι αντίστοιχες κινήσεις, όπως μη επιθυμητό φίλημα, άγγιγμα γεννητικών οργάνων ή/και άλλων απολύτως ιδιωτικών σημείων του σώματος κ.ά. Περιλαμβάνει, επίσης, μη συναινετικές πράξεις σεξουαλικού χαρακτήρα με ένα άτομο και τον εξαναγκασμό άλλου ατόμου/παιδιού να συμμετέχει σε μη συναινετικές πράξεις σεξουαλικού χαρακτήρα με τρίτο άτομο.